

**Kadernota Ouder-
Amstel 2026-2029**

1 Over deze kadernota

1.1 Doel kadernota

Het doel van de kadernota is dat het college aan de raad voorstelt op welke basis hij de concept-begroting voor het volgende jaar (inclusief de meerjarenraming over de drie daaropvolgende jaren) zal maken. Wanneer de concept-begroting dan later in het jaar aan de raad wordt voorgelegd, kan de raad die begroting toetsen aan de vastgestelde kadernota. Het uitgangspunt is dat er in de begroting, ten opzichte van de kadernota, geen grote wijzigingen worden voorgesteld aan de raad. Als dat toch gebeurt, is dat omdat er tijdens het maken van de begroting informatie beschikbaar is gekomen die tijdens het maken van de kadernota niet voorhanden was. In zulke gevallen wordt dit toegelicht in de begroting.

Met de kadernota stelt het college de raad in staat om tijdig 'het goede gesprek' te voeren over de verdeling van de schaarse financiële middelen over de vele taken en ambities van de gemeente. Zo hoeft de behandeling van de begroting, die 15 november bij de provincie moet worden ingeleverd, niet meer politiek spannend te zijn.

Om duidelijk te maken wat *de financiële situatie* is (de situatie waarin keuzes gemaakt worden) en welke *voorstellen* het college in die situatie wil doen, wordt in dit document onderscheid gemaakt tussen drie soorten voorstellen voor begrotingswijziging:

- a. Voorstellen op grond van *autonome ontwikkelingen*. Dit zijn aanpassingen van de begroting die naar het oordeel van het college onontkoombaar zijn, omdat de ontwikkelingen die tot de aanpassing dwingen, niet of slechts zeer beperkt door de gemeente te beïnvloeden zijn. Voorbeelden zijn: (1) loonontwikkeling (CAO-afspraken), prijsontwikkeling (inflatie), (2) bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen, (3) stijging of daling van de vraag naar een bepaalde voorziening, tot de verstrekking waarvan de gemeente wettelijk verplicht is (bijvoorbeeld uitkeringen, Wmo-voorzieningen).
- b. Voorstellen op grond van *gemaakte keuzes*. Dit betreft begrotingswijzigingen die direct voortvloeien uit eerder door het college of de raad genomen besluiten. Bijvoorbeeld in dit document: Het recente besluit van de raad om de Omgevingsvisie vast te stellen.
- c. Voorstellen op grond van *voorstellen van het college*. Hier gaat het om begrotingswijzigingen die ruimte maken om bepaalde keuzes te kunnen maken. Denk aan de intensivering van bepaald beleid (exploitatie). Of de aanleg van een nieuwe weg, of de herinrichting van een plein (investeringen).

De kadernota is een voorbereiding op de begroting, maar niet zelf een begroting. De raad autoriseert door het vaststellen van de kadernota dus niet het college om geld uit te geven; dat gebeurt pas bij het vaststellen van de begroting. Waar in dit document van 'begrotingswijzigingen' sprake is, moet dit dan ook overdrachtelijk begrepen worden. Strikt genomen gaat het om 'ramingswijzigingen'.

In een overzichtsdocument als de kadernota kan de toelichting bij de voorstellen uiteraard slechts summier zijn. Bij nieuw beleid van groot financieel of politiek gewicht zal het college daarom niet alleen het verwachte financiële effect opnemen in de kadernota, om de vereiste middelen vrij te maken ('allocatie'). Separaat legt het college een raadsvoorstel voor aan de raad, om de vereiste politieke steun te verkrijgen voor het

beleid en de daarmee gepaard gaande uitgaven. Dat staat dan vermeld in de toelichting op het betreffende begrotingswijzigingsvoorstel.

1.2 Leeswijzer

We beginnen hieronder (hoofdstuk 2) met het financiële beeld op hoofdlijnen. Wat worden de nieuwe begrote resultaten per jaarschijf als de raad deze kadernota zonder amendering vaststelt? Wat zijn de verschillen met de resultaten zoals de raad die op 7 november heeft vastgesteld in de meerjarenraming behorend bij de begroting 2025? Waar komen die verschillen vandaan? Deze vragen worden beantwoord middels de hoofdtabel van deze kadernota en de toelichting daarop.

Het vervolg van de kadernota is een uitwerking van de hoofdtabel via het piramidemodel. Daarbij laten we eerst zien wat het financiële uitgangspunt is: Welke besluiten met financieel effect zijn er genomen sinds de vaststelling van de begroting door de raad op 7 november, en wat is het daaruit resulterende begrote resultaat voor 2025? Dat is de basis waarop deze bestuursrapportage gebouwd is.

Dan tonen we de effecten van de *autonome ontwikkelingen* op de vier begrotingsprogramma's (Sociaal, Ruimte, Gebiedsontwikkeling en Bedrijfsvoering). Vervolgens doen we hetzelfde voor de *gemaakte keuzes*. Tenslotte laten we de verdeling van de *voorstellen van het college* over de vier programma's zien. Steeds wordt per programma gespecificeerd om welke concrete voorstellen het gaat. Elk in een tabel opgenomen financieel voorstel wordt via een referentie tekstueel toegelicht. De referenties staan steeds in de meest linkse kolom in de tabel, de toelichtingen staan steeds onder de tabel, op volgorde van referentie.

De indeling 'autonome ontwikkelingen' - 'gemaakte keuzes' - 'voorstellen van het college' heeft in dit document voorrang boven de programma-indeling. De reden daarvan is, dat zo het duidelijkst wordt waar de keuzeruimte zit en er 'integraal', dus over de programma's heen, vergeleken en eventueel gekozen kan worden. Met deze indeling proberen we tegemoet te komen aan de wens van de raad om beter inzicht te krijgen "wat de keuzemogelijkheden zijn" (motie M1 over bestuursrapportage en amendement A1 over kadernota, 11 juli 2024). Het autorisatieniveau van de raad blijft uiteraard op programmaniveau liggen (financiële verordening, art 6 lid 1), maar is voor dit document niet relevant, omdat autorisatie pas gebeurt bij het vaststellen van de begroting.

Naast voorstellen met betrekking tot de exploitatie (baten en lasten) bevat deze rapportage overzichten van:

- De financiële uitgangspunten die worden gehanteerd voor indexatie, het gemeentefonds en de rechtmatigheid (hoofdstuk 7);
- Ontwikkelingen die wel financieel effect hebben, maar waarvan we nog niet weten, ook niet bij benadering, welke omvang dat effect zal hebben (hoofdstuk 8);
- Voorstellen voor wijziging van de investeringsbudgetten (hoofdstuk 9);
- De uitkomsten van de risicoanalyse op verbondenpartijen (hoofdstuk 10).